

Tilannepäivitys PK-yritysten reaaliaikaiseen taloustietoon perustuen 16.12.2021

- Elpyminen jatkuu, lokakuussa PK-sektorin liikevaihto jopa 15 % edellä vuoden 2020 liikevaihtotasoa.
- Kuluttajaluottamuksessa huolestuttavia merkkejä, koska käteismyynti tippui marraskuun lopussa alle vuoden 2019 tason ja avoimien myyntipisteiden määrä on laskevalla trendillä.
- Ostotoiminta on pääsääntöisesti kasvussa, paitsi terveyst- ja sosiaalialalla, jossa ollaan edellisen vuoden tasolla. Yritysten välisen kaupan elpyminen näkyy mittareissa, esimerkiksi matkustusta indikoivan kuittidatan määrä on kasvanut lähes 25 % kuluvan vuoden aikana.
- Kaikilla seuratuilla aloilla tunteja tehdään enemmän kuin suunnitellaan.

Suomalaisen PK-sektorin elpyminen jatkui marraskuussa. Erityisesti kiinteistöala jatkaa vahvassa kasvussa kuten aikaisempinakin kuukausina. Ilahduttavaa on myös taiteet, viihde ja virkistys -alan kehitys sekä liikevaihdolla että käteismyynnillä mitattuna. Alan käteismyynti oli nyt marras-joulukuussa lähes vuoden 2019 tasolla. Myös teollisuuden laskutus elpyi marraskuussa 11.5 % kasvuun verrattuna edelliseen vuoteen. Vertailua tehtäessä kannattaa muistaa, että vuoden 2020 marras- ja joulukuu olivat jo muilla paitsi kriisialoilla kasvukuukausia.

Yritysten välinen kauppa on selvästi nousussa ostovolyymien kasvun mukaan. Vaikka kappalemääräisesti ostolaskuja on vähemmän kuin edellisenä vuonna, niin

euromääräinen ostotoiminta oli marraskuussa edellisvuotta selvästi suurempaa. Tämä ilmiö selittyy sillä, että edellisestä vuodesta poiketen yritykset eivät enää laskuta pieniä laskuja, vaan enemmän koontilaskuja. Näin voidaan toimia, koska yritysten ei enää tarvitse kiinnittää huomiota kassanhallintaan. Seuraamme aktiivisesti myös yritysten ostotahtumien kuittidataa, joka on kasvanut tasanaisesti noin neljänneksellä kuluvan vuoden aikana. Tämäkin, normaalisti julkaisematon mittari, kertoo yritysten välisen kaupan elpymisestä.

Työtunteja tehtiin marraskuussa edelleen enemmän kuin mitä niitä suunniteltiin. Kuten aiempinakin kuukausina tämä selittynee esim. MaRa-alan työvoimapulalla. Työtunneissa näkyi joulukuun alussa myös itsenäisyyspäivän vaikutus hetkellisesti pienempänä määränä työtunteina.

Kaupan alan käteismyynti jatkuu vahvana, mutta alojen yhteenlaskettu käteismyynti sukelsi marraskuun lopussa alle vuoden 2019 tason. Käteismyynnin tippuminen osuu samaan ajankohtaan kuin omikron-variantin uutisointi alkoi. Myös avoimien myyntipisteiden määrä on tällä hetkellä voimakkaassa laskussa erityisesti kaupan alalla.

Vaikka lähes kaikki mittarit osoittavat yritysten välisen kaupan elpymistä, erityisesti käteismyynnin kasvun pysähtyminen sekä kaupan alan myyntipisteiden määrän tippuminen ovat huolestuttavia signaaleita kuluttajaluottamuksen hiipumisesta.

Uusi tilannepäivitys taas seuraavan kuukauden kolmas torstai tai perjantai

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina verrattuna edelliseen vuoteen

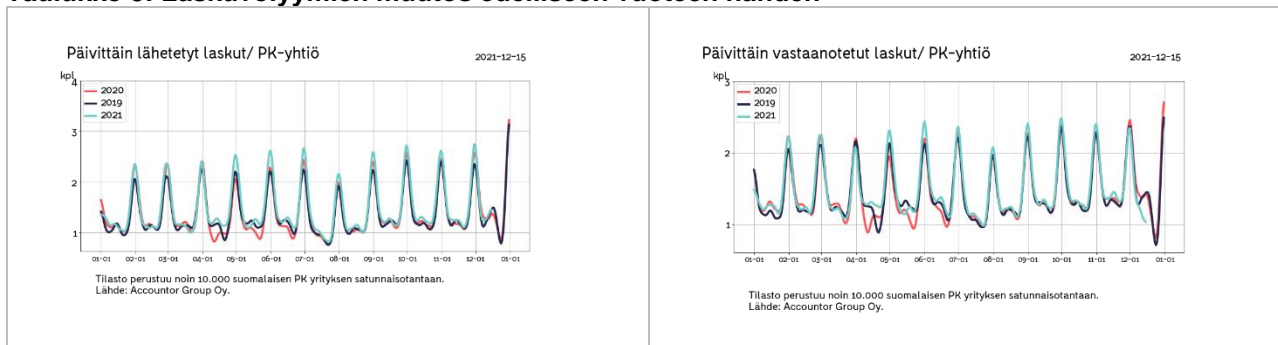
Keskimääräisen liikevaihdon muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina kaikille 1-10 hlö työllistävälle yrityksille tilastokeskuksen 2018 liikevaihdolla	2021-01	2021-02	2021-03	2021-04	2021-05	2021-06	2021-07	2021-08	2021-09	2021-10	2021-11	2021-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	-38 %	-36 %	-35 %	45 %	102 %	20 %	3 %	3 %	0 %	16 %	39 %	23 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	-20 %	-19 %	-9 %	22 %	18 %	22 %	9 %	19 %	16 %	23 %	19 %	6 %
Taiteet, viihde ja virkistys	-40 %	-42 %	-27 %	33 %	53 %	24 %	10 %	4 %	7 %	16 %	45 %	50 %
Rakentaminen	-6 %	-4 %	6 %	8 %	15 %	13 %	2 %	14 %	16 %	8 %	10 %	-11 %
Koulutus	-12 %	-15 %	0 %	15 %	17 %	17 %	-7 %	6 %	3 %	11 %	-12 %	-23 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	5 %	8 %	10 %	18 %	30 %	17 %	19 %	10 %	19 %	14 %	15 %	-12 %
Informaatio ja viestintä	10 %	-5 %	7 %	11 %	14 %	18 %	14 %	15 %	12 %	9 %	11 %	7 %
Teollisuus	-11 %	-1 %	5 %	5 %	12 %	14 %	10 %	9 %	5 %	0 %	11 %	1 %
Muu palvelutoiminta	-14 %	-9 %	2 %	15 %	16 %	4 %	-4 %	3 %	1 %	3 %	20 %	-9 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	-5 %	-4 %	4 %	11 %	16 %	16 %	12 %	12 %	10 %	9 %	12 %	6 %
Kiinteistöalan toiminta	18 %	15 %	29 %	38 %	49 %	32 %	25 %	24 %	22 %	31 %	25 %	17 %
Kuljetus ja varastointi	-7 %	-6 %	1 %	7 %	14 %	13 %	4 %	7 %	6 %	11 %	15 %	-4 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	-6 %	-3 %	11 %	18 %	18 %	11 %	1 %	9 %	5 %	1 %	14 %	-3 %

Taulukko 2: Ostojen ja muiden kulujen muutos

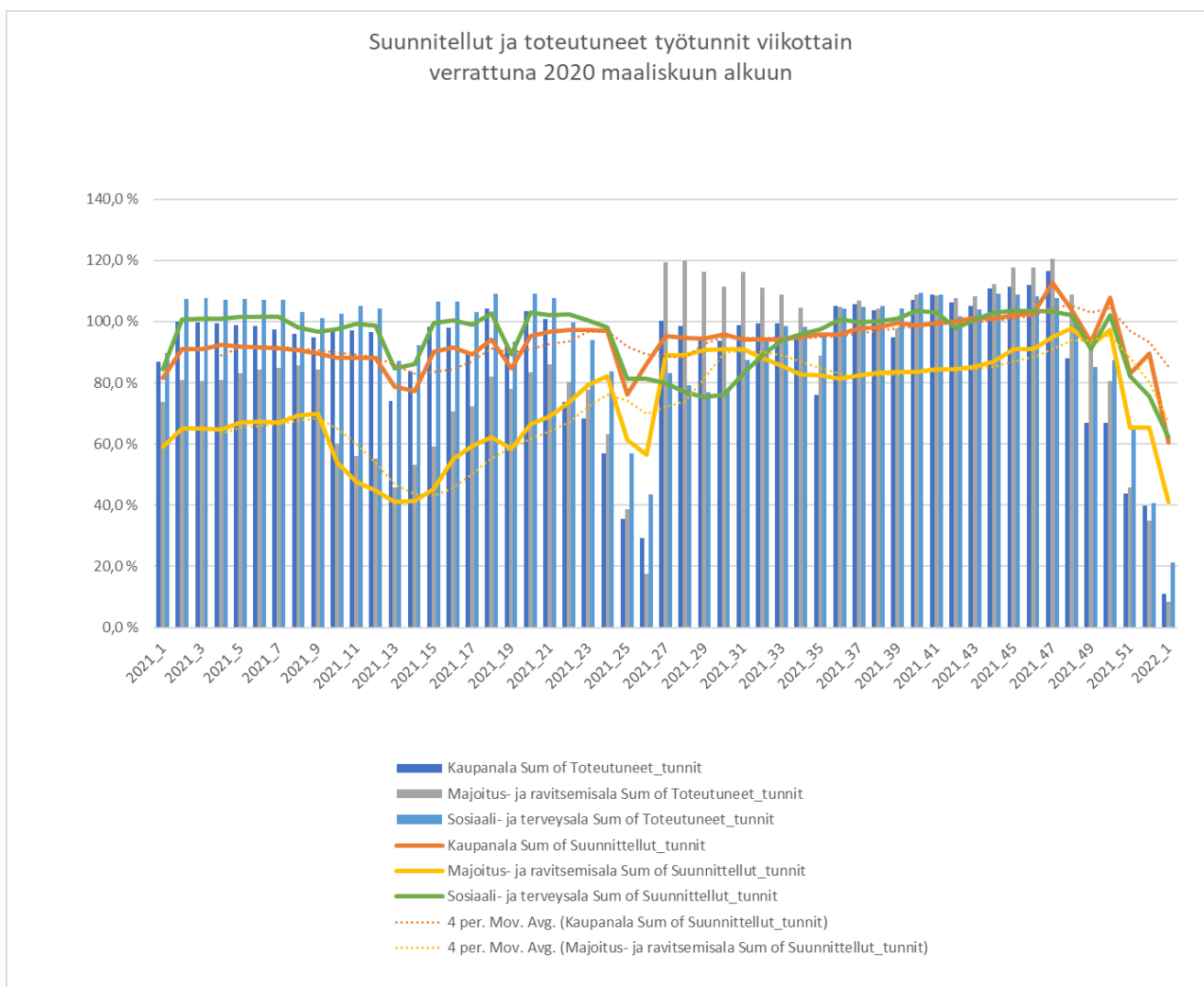
Keskimääräinen ostojen muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina	2021-01	2021-02	2021-03	2021-04	2021-05	2021-06	2021-07	2021-08	2021-09	2021-10	2021-11	2021-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	-35 %	-33 %	-27 %	26 %	63 %	24 %	16 %	1 %	5 %	15 %	30 %	14 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	-13 %	-10 %	0 %	17 %	24 %	26 %	10 %	14 %	19 %	21 %	25 %	17 %
Taiteet, viihde ja virkistys	-24 %	-23 %	-11 %	16 %	34 %	18 %	14 %	8 %	8 %	8 %	20 %	5 %
Rakentaminen	-7 %	-5 %	0 %	0 %	9 %	9 %	1 %	7 %	6 %	4 %	10 %	-20 %
Koulutus	-17 %	-10 %	7 %	17 %	27 %	13 %	-7 %	23 %	12 %	10 %	12 %	-1 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	3 %	7 %	11 %	12 %	25 %	7 %	10 %	4 %	4 %	-5 %	0 %	-4 %
Informaatio ja viestintä	-1 %	1 %	6 %	18 %	24 %	18 %	14 %	19 %	17 %	18 %	19 %	9 %
Teollisuus	-7 %	5 %	7 %	12 %	15 %	10 %	4 %	12 %	7 %	5 %	15 %	-9 %
Muu palvelutoiminta	-1 %	3 %	9 %	34 %	22 %	15 %	0 %	10 %	7 %	0 %	6 %	-11 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	-6 %	-3 %	3 %	11 %	18 %	14 %	9 %	12 %	9 %	9 %	11 %	-1 %
Kiinteistöalan toiminta	1 %	6 %	11 %	7 %	13 %	12 %	10 %	13 %	7 %	0 %	14 %	-13 %
Kuljetus ja varastointi	-5 %	0 %	5 %	4 %	10 %	3 %	2 %	5 %	6 %	6 %	10 %	-19 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	-1 %	4 %	12 %	21 %	22 %	9 %	1 %	11 %	4 %	1 %	6 %	-15 %

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

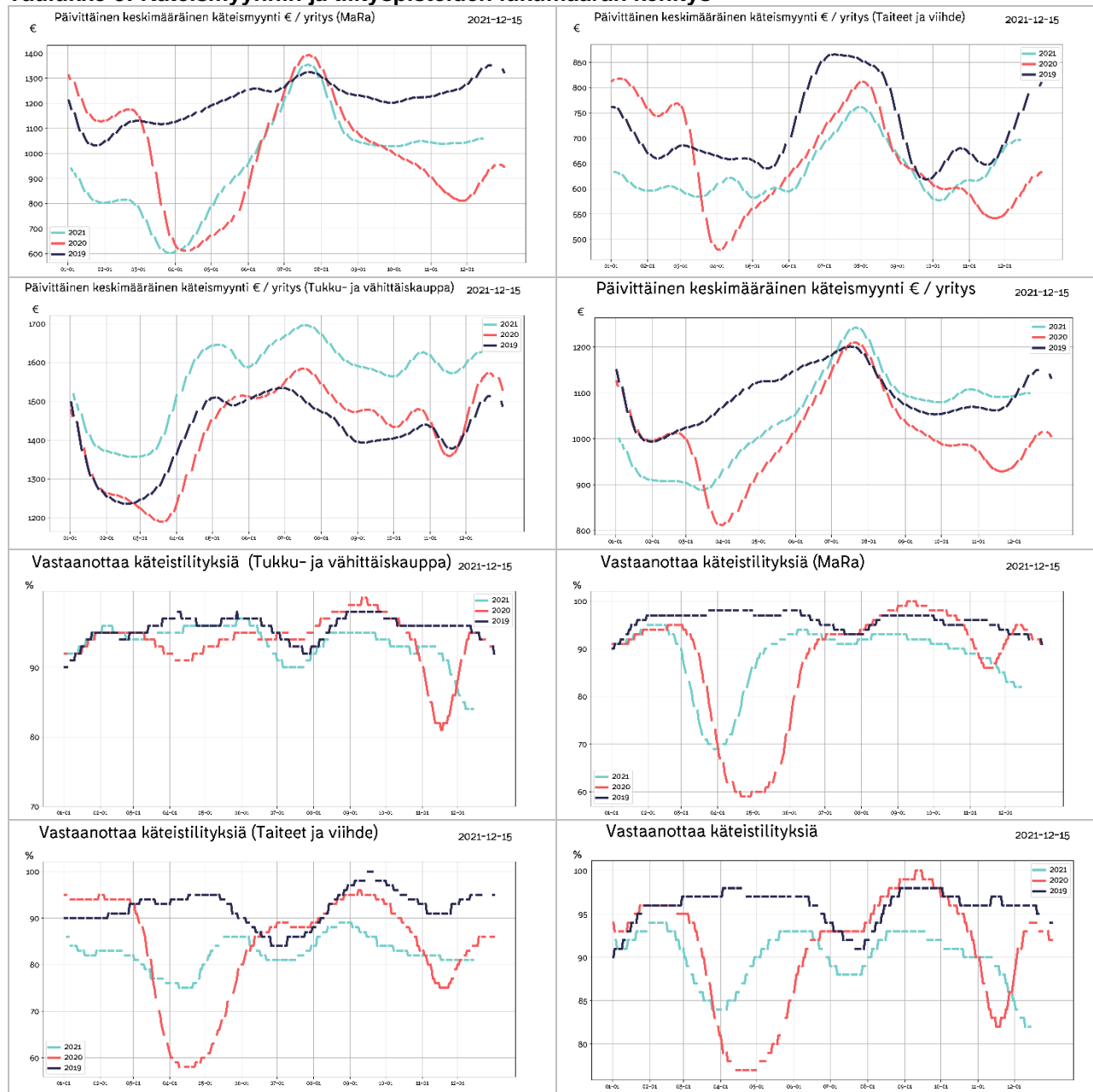

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuus kuukausiliikävaihdosta	2021-06	2021-07	2021-08	2021-09	2021-10	2021-11	2021-12
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	123 %	95 %	103 %	111 %	103 %	141 %	524 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	170 %	186 %	158 %	162 %	169 %	140 %	235 %
Taiteet, viihde ja virkistys	91 %	80 %	88 %	86 %	100 %	95 %	234 %
Rakentaminen	46 %	51 %	53 %	50 %	53 %	85 %	313 %
Koulutus	31 %	65 %	48 %	40 %	36 %	71 %	197 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	54 %	53 %	57 %	59 %	54 %	60 %	185 %
Informaatio ja viestintä	55 %	69 %	71 %	65 %	60 %	71 %	203 %
Teollisuus	39 %	45 %	51 %	46 %	44 %	67 %	233 %
Muu palvelutoiminta	89 %	68 %	63 %	64 %	50 %	72 %	291 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toir	67 %	85 %	84 %	79 %	71 %	78 %	229 %
Kiinteistöalan toiminta	34 %	36 %	43 %	39 %	36 %	30 %	60 %
Kuljetus ja varastointi	46 %	46 %	52 %	50 %	41 %	82 %	391 %
Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajoneu	29 %	31 %	31 %	30 %	31 %	48 %	162 %

Liite: Taulukoiden selitykset ja tilaston taustatiedot

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina

Taulukkoon on normalisoitu noin 10000 yrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa viimevuoteen eri toimialoille. Otantaan valittavien yritysten määrä saattaa kuukausittain jossain määrin muuttua, josta johtuen luvuissa saattaa myös olla pieniä muutoksia aiemmin ilmoitettuihin lukuihin nähden. Yritysmäärän muutos johtuu siitä, että valitsemme mukaan vain yrityksiä, jotka ovat olleet mukana koko tarkastelujakson ja jakson pituuden kasvaessa osa yrityksistä saattaa pudota pois.

Taulukko 2: Ostojen suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuina

Ostojen muutos kuvaa ostovolyyymiä suhteessa edelliseen vuoteen. Tilastossa on mukana myös eläkevakuutusmaksut, verot ja muut tapahtumat jotka yritykselle kirjataan ostolaskuina. Ostovolyymin muutos arvioidaan prosentteina edelliseen vuoteen sekä toimialojen euromääräisenä muutoksena verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

Päivittäin lähetetyt laskut indikoivat taloudellista aktiivisuutta sekä myynnin kehittymistä. Vastaavasti päivittäin vastaanotetut laskut indikoivat PK sektorin kulujen kehittymistä. Kuluissa ovat mukana suurimpina yksittäisinä kuluerinä ovat mm. ennakkovero, TYEL, YEL, vakuutukset, vuokrat. Muita liiketoiminnan kuluja ovat tyypillisesti esimerkiksi tuotannolliset ostot sekä työssä käytetty leasing kalusto, rahoituskulut, polttoainekulut, sähkö, vesi, luottokorttiostot, matkakulut jne.

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Tilastossa seurataan suunniteltuja ja toteutuneita työtunteja kriisialoilla (Mara ja Kaupan alat) Tilastossa vertailun indeksitaso 100% on maaliskuu 2020 alkuvuokot. Merkittävä osa tunneista kirjataan jälkikäteen, joten tilaston ajopäivän viikko ja suunniteltu tilaston ajopäivästä lasketut pari seuraavaa viikkoa vaikuttasivat nykytilanteessa päivittyvän jälkikäteen ajopäivää korkeammalle tasolle. Tilaston ajopäivää uudempien viikkojen osalta on mieluummin seurattava muutosta edellisiin viikkoihin nähden koska se tulee jossain määrin ennustamaan tuntien lisäystä tai vähenemistä jatkoa ajatellen.

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Tilastossa seurataan käteismyynnin euromääräistä volyyymiä sekä niiden yritysten joukkoa, jotka vastaanottavat käteismyynnitapahtumia. Käteismyynniksi lasketaan korttimyynti sekä käteistilitykset, kun ne suoritetaan yrityksen pankkitilille rahahuoltoyrityksen toimesta. Käteismyynnin arvo sisältää mahdollisen arvonlisäveron. Käteismyynnitapahtumien kehitystä seurataan kriisitoimialoittain. Tilaston avulla voidaan arvioida, kuinka suuri osa yrityksistä on avoinna ja vastaanottaa käteistapahtumia verrattuna viime vuoteen. Valitut sekä vuoden 2019 että 2020 tilastoissa ovat samoja yrityksiä. Molemmissa tapahtumissa on muutaman päivän viive alkuperäiseen myyntitapahtumaan.

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuutena keskimääräisestä kuukausittaisesta liikevaihdosta lasketaan kaavalla erääntyneet ostolaskut / kolmen edellisen kuuden kuukauden myynti. Ostovelkojen kiertonopeus lasketaan vastaavasti kaavalla 365*ostovelat/keskimääräiset edellisen kuuden kuukauden ostot.

Tilaston tausta

Accountor toimittaa tilanapäivityksen kerran viikossa kriisin ajan keskittyen kussakin päivityksessä tilastoista esille nouseviin erityispiirteisiin. Accountor konsernin kirjanpito-ohjelmissa hoidetaan yli 100.000 suomalaisen PK yrityksen kirjanpito. Näistä asiakkaista osa on valinnut reaaliaikaisen täysin sähköisen taloushallinnon, jolloin ostolaskut, myyntilaskut sekä pankkitilitapahtumat näkyvät kirjanpidossa lähes reaaliaikaisesti saman työpäivän aikana. Tilastot antavat päiväkohtaisen tilannekuvan sellaisena kuin se on kirjanpitoaineistossa. Tilastoissa ei ole huomioitu esimerkiksi tulevaa laskutusta, jotka päivätään aiemmalle päivämäärälle, esim. edelliselle kuulle. Tällä on merkitystä varsinkin kuun vaihteen aikoihin ennen kuin kuun vaihteesta on kulunut keskimäärin vähintään 5 päivää. Tuntikirjauksia tekee noin 80000 työntekijää Sote, Mara ja Kaupan aloilla, Riippuen työehtosopimuksesta tunnit pitää suunnitella jo viikkoa tai kahta viikkoa ennen työn aloitusta. Käytännössä tuntien osalta toteutuneet tunnit kirjautuvat jälkikäteen viimeistään palkanmaksuajankohtaan mennessä. Tästä johtuen tunteja kirjaan jälkikäteen toteutuneiksi vielä muutama viikko takautuvasti.

Tilaston lähdeaineiston demografia

Accountor konsernin sähköisen taloushallinnon lähes reaaliaikaisista asiakkaista olemme satunnaisotannalla valinneet lähes 10.000 asiakasta, joiden sekä kirjanpito tiedot löytyvät sekä keväältä 2019 että nyt keväältä 2020 tehden vuosivertailun mahdollisimman luotettavaksi. Aineiston muuttamiseksi paremmin keskimääräistä yritystä kuvaavaksi olemme poistaneet keskimääräistä merkittävästi suuremmat yksittäiset tapahtumat, kuten yksittäiset suurimmat laskut (outliers) joita syntyy esim. koko varaston myynnin tai muun vastaavan liiketapahtuman yhteydessä. Lisäksi emme raportoi lukuja, joissa on vähemmän kuin 10 yrityksen tietoja.

Sähköisen taloushallinnon asiakkaat ovat tyypillisesti modernimpia yrityksiä, joissa yrittäjä haluaa olla paremmin selvillä yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja siten myös todennäköisesti valmiimpia kohtaamaan kriisin vaikutukset kuin perinteinen yrittäjä.

Tilastoissa ei tietosuojaan vuoksi huomioida toimiminiä tai esimerkiksi käteiskauppaa tekevää kuluttajille myyviä yrityksiä. Vastaavasti työvuorosuunnittelua ja tuntikirjauksia tekevät tyypillisesti vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, joten tilastossa ei ole mukana kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Tietosuojasta

Accountor käsittelee tietoja ja tuottaa tilastoja tietosuojalainsäädännön ja sopimusehtojen rajoissa. Tiedot perustuvat taloushallintopalveluiden tarjoamisen/tuottamisen yhteydessä syntyneisiin tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Petri Karjalainen

+358 40 741 6041

petri.karjalainen@finago.com

www.accountor.com